

Purple Pact – Feministlik lähenemine majandusele

- Patriarhaat
- Kaasav ühiskond
- Maksuõiglus
- Enamat kui sisemajanduse kogutoodang
- Demokraatia
- Feministlik kultuur
- Interseksionaalsus*
- Eelarved
- Inimväärne töö
- Hooldusmajandus

https://www.womenlobby.org/IMG/pdf/purplepact_publication_web.pdf

Lühikokkuvõte

Majandusprotsessid mõjutavad fundamentaalselt ühiskonnaelu, soosusteid ning naiste ja meeste võrdõiguslikkust.

Purple Pact annab feministlikult vaatenurgast lähtuva kriitilise hinnangu olemasolevale majandussüsteemile ning pakub välja radikaalsed muudatused majanduspoliitikas, et ehitada feministlikele põhiväärtustele tuginev vundament uuele ning kaasavale majandusele.

EWL'i Purple Pact'i feministliku majanduskäsitluse lähtealuseks on naiste täielik osalemine kõikides eluvaldkondades kõigi naiste - kogu oma mitmekesisuses - võrdne esindatus kõikidel otsuste tegemise, sh majandusotsuste tegemise tasanditel.

See on **demokraatlike, universaalsete, võõrandamatute ja jagamatute inimõiguste alustala**. Selle eesmärgiks on luua **kaasav ning kõigi inimeste heaolu kindlustav majandus**.

Tähelepanu keskmes on üldine sotsiaalhooldussüsteem ning seda toetav taristu, mis pakub kõikidele inimestele sotsiaal- ja hooldusteenuseid ning teenuseid, mis on kvaliteetsed, kättesaadavad ning taskukohased. Feministlik majandus rõhutab ka asjaolu, et keskkonnaküsimused on alati olnud ning on aina enam **inimõiguste ja sotsiaalse õigluse** küsimused ning seetõttu on nad ka feministlikud küsimused ning feministliku majanduse lahutamatu osa.

Dokumendis on kolm osa, mis käsitlevad feministliku hooldusmajanduse kolme tugisammast, mis on kontseptsiooni vormis Purple Pactis kokku võetud.

1. peatükk. Feministliku majanduse poole: kaasava ühiskonna ülesehitamine Euroopas

Esimeses peatükis käsitletakse Euroopa praegusest makromajanduspoliitilisest lähenemisest tõusetuvaid probleeme, sealhulgas raha-, fiskaal- ja maksupoliitika küsimusi. See näitab, et niinimetatud „sooneutraalne lähenemine“ avaldab laastavat mõju naistele ja looduskeskkonnale, sealhulgas teistele liikidele peale inimese. Sellega luuakse seos looduskeskkonna ärakasutamise ja allakäigu ning naiste allasurumise ja rõhumise vahel. Soo ning etnilise, rassilise ja globaalse sotsiaalse ebavõrdsuse põimimine muudab kliimamuutused selgelt feministlikuks probleemiks.

Niisuguse lähenemisega propageeritakse kaasavat lähenemist makromajandusele ning tullakse välja feministliku majanduse ideega, mille eesmärgiks on integreerida sooline aspekt fiskaal-, majandus- ja tööhõivepoliitikasse ning seada abivajajate eest hoolitsemine makromajandusliku poliitikakujundamise keskmesse suurendamaks kõigi inimeste heaolu ning kaitstmaks looduskeskkonda.

2. peatükk. Hooldusmajandus kõigi heaolu huvides: Inimeste ja planeedi eest hooliva ühiskonna ehitamine

Feministlikus majanduses on hooldus ühiskonna selgrooks, mis paneb ühiskonna toimima. Just „nähtamatu tasustamata panus majandusse“ on see, mida on siiani vähe hinnatud ja arvestatud. See hõlmab nii laste, eakate, haigete kui ka puuetega inimeste eest hoolitsemist, samuti selliste kodutööde tegemist nagu koristamine ja toiduvalmistamine. Feministlik majandus väidab, et hooldus tuleb integreerida inimõiguste raamistikku, tunnustades hooldajate ja hooldatavate õigusi ning nende suutlikkust iseseisvalt toimida ja vabu valikuid langetada. Selles rõhutatakse, et riik peab üles ehitama ja kindlustama kõigile kõrgeimatele kvaliteedistandarditele vastavad hoolduse infrastruktuurid ja teenused ning samuti investeerima kodanikuühiskonna iseorganiseeritud hooldusstruktuuridesse. Feministlik hooldusmajandus pakub välja uue Euroopa hoolduskokkulepe.

3. peatükk - Feministliku tuleviku ülesehitamine: naised, tööhõive ja muutuva tööturu väljakutsed

Praegu seisab maailm silmitsi suurte tööhõiveprobleemidega, mis puudutavad eriti naisi. Samas on aga sissetulekute ebavõrdsus suurenenud nii riikide vahel kui riikides endis. Selles peatükis juhitakse soolisest aspektist tähelepanu tulevase tööturu väljakutsetele (vananemine, ebatüüpilised töövormid, tööampsumajandus**, ränne ja interseksionaalsus jne). Peatükis väidetakse, et nimetatud väljakutsete valguses tuleb naistele tagada inimväärne töö, turvalisus, isiklik areng ja nende vajadusi rahuldav sotsiaalkaitseüsteem.

Analüüsile ning feministlikku majandust puudutavatele ettepanekutele tuginedes pakub dokument välja igakülgseid ning hästi ajastatud soovitusi Euroopa ning riikide poliitikakujundajatele rakendamaks Purple Pact'i, mis kujutab endast üleskutset kujundada Euroopa majandus ümber

- * **Interseksionaalsus** on feministlik sotsioloogiline teooria, mille abil analüüsitakse erinevate ebavõrdsuskategooriate ja võimuhete koosmõju. Interseksionaalse lähenemise järgi ei toimi klassikalised rõhumise vormid, näiteks seksism, rassism, homofobia jms üksi, vaid omavahel põimunult. Inglise keelne termin *intersectionality* viitab “ristmikule”, kus need kategooriad, identiteedid, rõhumiste süsteemid jne omavahel konkreetsetes kontekstides ristuvad.
<https://feministeerium.ee/nadala-sona-interseksionaalsus/>

- ** **Tööampsumajandus** (gig economy) on definitsiooni järgi majandus, kus organisatsioonid palkavad sõltumatuid töövõtjaid teatud lühiajaliste projektide jaoks
Loe pikemalt: https://www.personaliuudised.ee/uudised/2016/05/17/tooampsumajandus-muudab-toolemust?utm_source=copypaste